

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 975. Quo loco missæ licitè celebrari possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

2. Resp. ad secundum: spectato jure, non potest ab alio reconciliari quam Episcopo loci vel de ejus commissione ab alio Episcopo, ita ut hoc officium ab Episcopo simplici sacerdoti committi nequeat, neque ulla consuetudine (utpote quæ corruptela esset) acquiri, non secus, ac dictum supra de ipsa consecratione, pro ut hæc expressè de reconciliatione dicuntur *c. aqua, 9, h. t.* ubi etiam subjungitur ratio his verbis: *quia licet Episcopus committere valeat, que jurisdictionis existunt, que Ordinis tamen Episcopalis sunt, non potest inferioris gradus clericis demandare.* Potest tamen ex commissione & privilegio Papæ ea reconciliatio fieri à simplice sacerdote. *Abb. in c. c. 9, h. t. num. 1. & 8. Barbos. de Off. & potest. Episc. Alleg. 28. num. 64. Azor. l. c. 9, f. 5. Rodriq. qq. reg. Tom. 1. g. 19, a. 6. Pirh. h. t. num. 20. Reiffenst. num. 26. cum communi ex ea ratione, quod, licet Papa non possit potestatem ordini Episcopali annexam ex jure divino v. g. simplici sacerdoti conferendi præbyteratum; Diacono consecrandi corpus Christi; potest tamen alteri concedere potestatem Ordini Episcopali annexam de jure humano, qualis est potestas reconciliandi Ecclesiam pollutam Gl. communiter receptam in *Can. 1. dist. 95. v. concedimus. & Abb. in c. c. 4. aqua. num. 8.* Atque ita hoc privilegium reconciliandi Ecclesias sibi subjectas concessum superioribus ordinis Minorum & per communicationem aliorum Ordinum superioribus, quemadmodum dictum supra de benedictione, quæ vide. Porro; cum, ut dictum, pollutâ Ecclesia polluantur omnia altaria in ea fixa, eadem etiam reconciliatio, qua reconciliatur Ecclesia reconciliari censentur hæc altaria.*

3. Resp. ad tertium: fit hæc reconciliatio aspersione aquæ cum vino & cinere, & juxta pontificale Romanum etiam cum sale, benedictâ per Episcopum, ita ut juxta *cit. c. aqua.* non sufficiat à simplici sacerdote, benedictâ; quando tamen & ea sufficiat benedictâ à superioribus regularibus, dum hi ex privilegio benedicunt solenniter aut reconciliant Ecclesias pollutas, dictum est supra, ubi actum de consecratione & benedictione earum, Cæterum facienda est hæc reconciliatio sumptibus illius, qui Ecclesiam violavit, si sciatur, quis sit, & sit solvendo. in defectum hujus recurrentum ad loci consuetudinem vel statutum. his quoque deficientibus spectabit ad Rectorem Ecclesiæ, & si is pauper, ad parochianos ac denique in defectu

horum omnium debet Episcopus eam facere suis expensis. *hc cum Abb. in c. 4. h. t. n. 2. & Barbos. in c. penult. h. t. n. 2. Pirh. h. t. num. 21.*

Quæst. 973. Ecclesia non consecrata nec benedicta, si in ea committuntur, per quæ alias consecrata polluitur, à quo & qualiter reconcilianda?

R Esp. potest talis Ecclesia absque solenni benedictione simpliciter solum autoritate Episcopi deputata ad habenda in eo officia divina tuo modo reconciliari, vel potius mundari etiam citra privilegium aut petitam ab Episcopo licentiam à simplice sacerdote, etiam non regulari, aspersione aquæ ab eo benedictâ aut etiam aquæ lustralis communis. *Arg. c. ult. h. t. Abb. ibidem num. 3. Tambur. de jur. Abb. Tom. 1. d. 23. g. num. 11. Lugo. l. c. num. 61. Barbos. de off. & pot. Episc. p. 2. Alleg. 28. num. 17. Præposit. in 3. p. 9. 83. a. 3. du. 2. num. 163. Reiffenst. num. 28. Delb. l. c. f. 10. num. 16. & seq. citatis insuper aliis; & quamvis addat decens esse ut consultum, ut expectetur licentia Episcopi, qui etiam, uti & ejus Vicarius, ob causam aliquam necessitatis dispensare potest, ut in Ecclesia polluta celebrari possit, pro ut docent D. Th. in 3. part. q. 83. a. 3. ad 2. de Lugo num. 63. Avil. l. c. d. 7. d. 3. Suar. l. c. f. 9. dicit tamen bene Reiffenst. debere illam statim etiam irrequisito Episcopo à Rectore Ecclesiæ vel alio Sacerdote dictâ aquâ, etiam communi lustrali, mundari. Porro eadem dicenda de cæmiterio solum autoritate Episcopi deputato ad sepulturam fidelium. *Nav. l. 3. conf. 1. de consecrat. Eccles. Delb. f. 11. num. 3.**

Quæst. 974. quid facere debeat sacerdos actu celebrans, si Ecclesia sub missæ sacrificio polluitur?

R Esp. Si polluitur, priusquam canon cœptus, non debet sacerdos ulterius pergere, sed abstinere; si verò polluitur post cœptum canonem, debet sacrificium prosequi, utpote quod jam censetur inchoatum ab ipsa inceptioe canonis, ita docent Suar. *lit. f. 4. de Lugo, num. 61. Cöninck 9. 83. a. 2. du. 1. Laym. l. 5. tr. 5. c. 5. vers. addendum quartò Castrop. tr. 22. d. unic. p. 8. n. 11. & alii passim.*

TITULUS XLI.

De celebratione missæ, Sacramento Eucharistiæ & divinis officiis.

Quæst. 975. quo loco sacrificium missæ licitè celebrari possit?

R Esp. primò de jure communi citra necessitatem non nisi in loco sacro, hoc est, in Ecclesiis aliisque locis consecratis, aut saltem benedictis vel saltem legitima autoritate ad cultum divinum deputatis. *Laym. l. c. c. 5. in princ. Sanch. l. 9. de matr. d. 15. num. 24. & 36. Suar. cit. d. 81. f. 3. Ca-*

strop. tr. 22. d. unic. p. 8. num. 1. cum communi & certa juxta can. 1. 12. 25. de consecrat. dist. 1. Trident. sess. 22. in Decreto de celeb. miss. & juxta decretum Clem. XI. editum 15. decemb. 1703. quod per extensum legere est apud Reiffenst. h. t. num. 5. Estque peccatum mortale, extra dicta loca sacrificare citra necessitatem, fuitque etiam olim. ita Sanch. Suar. Laym. Castrop. LL. cit. contra Sotum in 4. dist. 13. a. 3. Sa. v. missa. num. 10. Lopez in instruct. consciens. T. 2. c. 79. censentes non esse

esse id peccatum mortale, si fiat sine scandalo & contemptu loci deputati ab Episcopo ad hoc. non tamen violatores hujus præcepti incurere ipso facto pœnam suspensionis vel interdicti, contra Sylv. v. missa f. q. 3. §. 5. Henriq. l. 9. cap. 27. motos ex c. Episcoporum de privil. in 6. iustinet Castrop. l. c. num. 3. eò quod, ut idem, cum Suar. d. 81. f. 3. Cönnick q. 83. a. 3. d. 1. cit. c. sermo non sit de celebrantibus extra locum sacrum, sed de celebrantibus aut celebrare facientibus in loco interdicto per censuras Ecclesiasticas. pœna autem depositionis eis imponitur c. nullus presbyter. de consecrat. dist. 1. non ipso jure, sed ferenda ut patet ex textu. Castrop. l. c. in fine.

2. Dixi autem citra necessitatem. hac enim urgente, quilibet extra locum sacrum, etiam sub dio celebrare potest vic. sicut. de consecrat. dist. 1. requiritur autem necessitas magna, ut Laym. l. c. n. 3. Dian. p. 9. tr. 1. resol. 43. Nav. in man. cap. 25. num. 81. Azor p. 1. l. 18. c. 26. q. 2. Sa. V. missa num. 20. quos citat & sequitur Reiffenst. h. t. n. 12. testans de communi aliorum & allegans can. 1. & can. 11. de consecrat. dist. 1. ubi expresse summa vel magna ad hoc necessitas exposculatur; talis autem necessitas adesse videtur in casibus sequentibus, primo dum tempore pestis, belli, persecuti-onis absque periculo mortis alteriusve gravius mali in locis sacris sacrum legi non potest, tunc enim in domibus privatis id fieri poterit, pro ut id fiebat olim etiam in carceribus, teste Baron, ad annum Christi 303. n. 39. Secundo si Ecclesie diruta, ne populus careat sacrificio, juxta c. Concedimus. de consecrat. dist. 1. & ibi DD. Tertio, Si locus sacer est exiguus, & advenientium multitudinem capere non potest, ne alias plures careant sacrificio. ut Nav. l. c. num. 82. Laym. Suar. Henriq. Cönnick LL. cit. uti ne milites diebus festivis careant sacrificio, in castris sub tentorio aliquò vel sub dio legitur sacrum. item in litore maris, ut navigantes, qui navim deserere non audent, sacrum audiant. Laym. l. c. Castrop. l. c. n. 4. quarto poterit quis sacrificare in altari viatico in longa peregrinatione per loca deserta vel infidelium, ne tam diu careat sacrificio ut Suar. cit. f. 3. Laym. num. 3. Castrop. Sa. Nav. LL. cit. Henriq. l. 9. c. 27. Gutt. q. q. can. l. 1. c. 30. cum communi, ut inquit Reiffenst. num. 13. posse quoque obeandem necessitatem, ob quam in terra sacrificare licet extra locum sacrum, celebrari in mari aut fluminae, tradit Castrop. tr. 22. d. nunc. p. 8. num. 10. citatis pluribus aliis, & quidem farentur citati AA. in his casibus licere id etiam sine licentia Episcopi ipso jure vel expresse vel per Episcopiam id permittere teste passim vigente consuetudine unde in hoc spectandam & observandam locorum consuetudinem, monent Suar. l. 4. de horis can. c. 10. num. 2. Castrop. tr. 7. d. 2. p. 1. §. 1. num. 5. diuturnam vero infirmitatem numerandam non esse inter casus magnæ necessitatis, ut sine concessione & dispensatione Episcopi coram infirmo ad solatium ipsius missa celebrari possit super portabili in domo seu camera ceteroquin honesta, conveniunt ferè AA. dum in can. illud. 11. de consecrat. dist. 1. dicitur expresse, tutius esse non audire missam, quam in iis locis ubi fieri non oportet, contra quod etsi egerint hucusque aliqui regulares, id tamen eos non fecisse, quia judicarent; hunc esse casum gravis & sufficientis necessitatis de jure communi; sed quia putarent, privilegium suum clausum in corpore juris, celebrandi

ubique, se extendere quoque ad illum casum. quæ tamen opinio penitus modò reprobata sit per cit. decretum Clem. XI. ait Reiffenst. a. 14.

2. Resp. Secundo: Sed & privilegium celebrandi etiam sine licentia in locis quibuscunque, etiam non deputatis ad hoc autoritate Episcopi, concessum olim à variis successivè Pontificibus, ut patet ex c. 30. de privilegiis. Revocatum esse à Concil. Trid. sess. 22. in decreto de observand. & vitand. in celebrat. missar. non obstant, quod clausum fuerit in corpore juris, hodieum tenere debere omnes ob cit. decretum Clemens XI. asserit Idem Reiffenst. h. t. num. 15. uti etiam num. 8. certum esse ait, Episcopos non tantum posse, sed & debere regularibus omnibus prohibere & mandare, ne præfato privilegio amplius utantur, item posse & debere contra quoscunque contravenientes regulares etiam exemptos procedere tanquam sedis apostolicæ delegatos, pœnasque à Trid. l. c. specificatas infligere, pro ut fieri expresse mandat Idem decretum Clem. XI. qua propter jam nec ipsi Episcopi aut Prælati majores vi illius privilegii amplius celebrare possint pro sola sua commoditate citra necessitatem in domo privata aut camera, ne quidem ad hoc stabiliter deputato, quidquam in contrarium sentiat Castrop. tr. 22. d. nunc. p. 8. num. 7. utpote qui scripsit ante cit. decretum Clem. XI. nisi specialiter post Tridentinum à Papa deluper datum privilegium, ut declaratur in cit. decreto Clem. XI. multoque minus concedere aliis ad hoc facultatem ad id ipsum faciendum, ut doceat apud Reiffenst. num. 3. (etiam independenter à cit. decreto, utpote ante quod scriperunt) Dian. p. 9. tr. 1. de orator. privat. resol. 42. allatis pro hoc variis Decretis & declarationibus Barbos. in Trid. l. c. Nav. l. c. Gutt. cit. c. 30. n. 24. & seq. allatis quoque declar. Cardinal. Azor. l. c. l. 10. c. 26. q. 3. & alii communiter juxta Trident. & canones supra citatos, quibus utpote talis à superiore contravenire nequit inferior, nempe Episcopus, proinde his non obstante can. missarum de consecrat. dist. 1. ubi: missarum solemnitas non ubique, sed in locis ab Episcopo consecratis. vel ubi ipse permisit celebranda censemus. siquidem hic canon solum vult posse celebrari in locis non consecratis, ubi id iusserit vel permisit Episcopus, deputando nimirum illum locum ad cultum divinum, aut eum benedicendo vel ob casum urgentis necessitatis, quæ & dato facultatem hanc libere permittendi celebrationem in quocunque loco iis olim concessam, ea tamen modo iis adempta per Trid. pro ut sæpe declaravit S. Congreg. Cardinal. uti testantur cit. AA. uti etiam dictam facultatem concedendi licentiam celebrandi ubique citra necessitatem Episcopis ademptam per Decretum Pauli V. & Urbani VIII. de quo Dian. l. c. Pottel. in respons. regular. Tom. 1. p. 3. cas. 30. num. 1. qui etiam testentur, ut ait Reiffenst. cit. num. 4. revocatum ab Urbano VIII. decretum aliud Pauli V. editum anno 1618. 30. Julii. vi cujus Episcopi ut delegati Apostolici possent concedere dictam licentiam limitatam tamen certis conditionibus quas vide apud Reiffenst. num. 4. in fine. Porro quæ ad enervandum allegatum decretum illud Clem. XI. ab aliquibus obmoventur, nimirum, quod de eo authenticæ & legitime non constat, quod non sit sufficienter promulgatum, quod nec ab Episcopis nec ab aliis sit usu receptum &c. sufficienter respondet Reiffenst. à n. 9. quem vide. quamvis in favorem Episcoporum addat num. 15. addat sequenti

quentia, nimirum primo, quod in iure ordinatio in casibus frequenter occurrentibus, in quibus dubitatur, num necessaria sit dispensatio dispensare possint, secundò, quod possint dispensare, ut in supra dictis locis celebratur, dum talem dispensandi consuetudinem legitime præscriptam habent, qualis saltem in hisce partibus vigere videatur, ut ei in citato 3. decreto derogatum non appareat, ut proinde, licet ordinariè & regulariter non possint Episcopi licentiam concedere celebrandi in dictis locis; possint tamen pro consolatione infirmi nobilis, aut ex simili causa rationabili iuvante tali consuetudine, dictam licentiam dispensando concedere, quod ipsum tanquam probabile teneat Dian. p. 1. tr. 1. resol. 43. Hurtad. d. 4. de sacrific. miss. difficult. 6. Ita timide Reiffenst. cum in fine cit. n. 15. subiciat, se post memoratum decretum nihil in hoc audere decidere, sed decisionem prudentium ac præcipuè S. congregationis iudicio relinquere.

3. De cætero non obstantibus hæcenus allegatis Decretis posse adhuc hodiernum regulares vi privilegiorum suorum habitum aliàs habere in propriis monasteriis privata oratoria & capellas domesticas, ibique & in cameris & cellis, ubi infirmus frater decumbit, missam celebrare, docent Dian. p. 9. tr. resol. 32. Sporer in Theol. Sacrament. p. 2. c. 6. n. 440. Azor. Tom. 1. l. 10. c. 26. q. 9. Pelliz. Tom. 2. tr. 8. c. 5. n. 65. quos citat & sequitur Reiffenst. h. t. n. 19. cum, ut ait, communi, ex ea ratione, quòd quò ad hæc loca non sint revocata privilegia religiosorum per Trid. sess. 22. lo. utpote ubi tantum videntur revocata eorum privilegia celebrandi in privatis domibus atque omnino extra Ecclesiam, cujusmodi loca non sint oratoria vel etiam cameræ aut cellæ monasteriorum; cum non sint domus privatae aut etiam omnino extra Ecclesiam, quippe cujus nomine veniunt etiam claustra religiosorum. Arg. c. 22. §. quòd autem, dist. 54. §. c. 24. §. ad iocimus de sent. in 6. & ibi Gl. v. monasterius. Et dato, tale privilegium revocatum à Tridentino, tamen post Tridentinum illud quoque concessum à Gregor. XIII. & Paulo III. Societati Jesu & per consequens vi communicationis privilegiorum aliis regularibus, ut videre est in compend. privil. societ. v. altare. pro ut etiam verbotenus refertur à Reiffenst. n. 20. explicaturque à Castrop. l. c. & allegatur quoque à Pelliz. & Dian. LL. cit. Lezan. Tom. 1. c. 21. n. 14. Rodriq. Tom. 1. q. 43. a. 4. & aliis. Item à Pio IV. concessum Canonice regularibus, ut possint in iisdem locis suorum monasteriorum celebrare super altare portatili teste Lezan. Dian. Peirin. apud Reiffenst. lo. nec quicquam his privilegiis derogatum per Decretum Clem. XI. utpote quod non afficit privilegia post Trid. concessa sed solum declarat & decernit, quæ privilegia per Trid. revocata. Quod si etiam loca illa, ad quæ se extendit dictum privilegium à superioribus regularibus (qui secundum dicta id possunt) benedicta sunt & unice ad cultum divinum deputata, posse in iis celebrare sacerdotes sæculares & laici (qui aliàs audiendo missam in loco privato, in quo ex speciali Pontificis privilegio celebratur non satisfaciunt præcepto Ecclesiastico; de quo tamen vide Reiff. n. 18.) missas audire & satisficere præcepto, non tamen in camera aut cella privata alicujus religiosi, ed quòd dicta camera non sit benedicta, aut à superiore religioso ad cultum deputata divinum deputata. Reiffenst. n. 21.

R. P. Jur. Can. Lib. III.

Quest. 976. an, quoties, & quo iure teneantur celebrare missam Parochi pro suis parochianis?

1. Resp. in hoc non convenire AA. dum Laym. l. 5. tr. 5. c. 3. n. 3. Suar. Navar. & alii apud Reiffenst. h. t. n. 22. tenuerunt, parochum vi officii nunquam teneri missam applicare illis, sed satisfacere, si missam legat iis diebus, quibus populus eam audire tenetur, etiam ad aliam intentionem aut pro stipendio accepto eam applicet alteri. E contra cum Barb. in Conc. Trid. ad sess. 23. de reform. c. 1. n. 4. & de offi. & potest. paroch. p. 1. c. 21. n. 10. sentiunt alii, teneri parochum aliquoties ad arbitrium boni viri celebrare pro parochianis. Verùm hodiernum post varias desuper factas declarationes Cardinalium Concilii Tridentini interpretum (quæ, num jus & legem faciant, quâ promulgatione, ut obligent egeant, vide apud me ad lib. 1. decretal. q. 24. §. 154. uti & quæ contra earum autoritatem obijciuntur, diluta apud Reiffenst. h. t. d. n. 23) constat parochos omnes & singulos iure divino teneri pro parochianis offerre missæ sacrificium cum hac distinctione, ut, qui habent redditus pingues (quales habere censentur non tantum, qui abundant, sed etiam qui non consideratis considerandis omnibus sufficientissime habent, & quibus pro honesta sustentatione nihil omnino deest, etsi iis post factas in hanc impensas parum aut nihil superest. ut Reiffenst. n. 22.) missam quotidie pro suis parochianis offerant, quòd multò magis censendum de iis parochis, qui redditus abundantes & amplissimos habent, ita ut, si quotidie non dicant sacrum pro parochianis, sed intentionem ad alia applicent, aut etiam stipendia pro illis accipiant, graviter delinquant, & in conscientia securi non sint. Reiffenst. n. 20. qui verò habent redditus tennes (quales censentur, qui non, vel vix sufficient ad honestam sustentationem) teneantur saltem diebus festivis celebrare pro parochianis, non etiam pro aliis, cum etiam jus divinum permittat illis, aliis mediis licitis. V. g. accipiendo stipendium seu Eleemosynam pro missis votivis, honestam sustentationem quærant, pro ut hæc sumuntur ex Decret. S. congregationis, cujus tenorem recitat. Reiffenst. n. 22. uti & speciale decretum Urbani VIII. continens declarationes ad dubia super prædicto Decreto S. congregationis factas. quod incipit: cum sepe contingat &c. & habetur in Bullario Cherub. Tom. 4. const. 45. Eiusdem Pontificis.

Quest. 977. an, qualiter, & quarum missarum numerus quando, & à quo ad minorem numerum reduci possit?

1. Resp. ad primum quemadmodum, dum quandoque in Ecclesiis tam sæcularibus quam regularibus missarum annuatim, singulis mensibus vel hebdomadis dicendarum à fundatoribus vel benefactoribus magnus institutus est numerus, cui tamen ex relictis pro eodem implendo satisfieri potest, nihil sine interventu autoritatis Apostolicæ mutandum aut omittendum esse, sed sine ulla diminutione ac reductione præstanda ac celebranda, omnia anniversaria & missas, indubitarum, est idque etiam, si pro iis relictæ pecunia sufficiens, quæ dein versa in Ecclesiæ vel monasterii, quæ onus ea præstandi in se suscepit, utilitatem. Wiestn. h. t. n. 73. Ita è contra indubitarum quoque est, posse ea ad minorem numerum reduci, dum relictæ pro iis vel ab initio donationis fuerunt valde tenuia aut hodie insufficientia sunt, aut evalere talia, mutatis temporum, perso-

Uuuu narum